

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/20/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812206679
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8812206679.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovaným: 1. O. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX G. XXX, 2. W. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX G. XXX, 3. U. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX G. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. Nám. legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 5.338,70 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 4C/166/2012-115 zo dňa 08.10.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok súdu 1. stupňa v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o zamietnutí žaloby žalobcu proti žalovanej v 2. rade a vo výroku o povinnosti žalobcu uhradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania.

Žalobca j e p o v i n n ý uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných náhradu trov odvolacieho konania vo výške 238,42 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, advokáta.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zastavil konanie proti žalovaným v 1. a 3. rade.

Zamietol žalobu proti žalovanej v 2. rade.

Vyslovil, že žalovanému v 1. rade priznáva náhradu trov konania vo výške 2,- Eur, ktorú je žalobca povinný uhradiť žalovanému v 1. rade v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vyslovil, že žalovaným v 2. a 3. rade sa náhrada trov konania nepriznáva.

Žalobcovi uložil povinnosť uhradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 476,40 Eur na účet právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 2 písm. a); 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, §§ 6 ods. 3; 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, §§ 52 ods. 1, 2; 53 ods. 1, 4; 54 ods. 1, 2; 100; 101; 524 ods. 1; 558 Občianskeho zákonníka, §§ 502 ods. 1; 503 ods. 2; 504; 506 Obchodného zákonníka. § 93 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku.

Konštatoval, že na základe vykonaného dokazovania zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými v 1. a 2. rade bola uzavretá zmluva o úvere, ktorá bola na žalobcu postúpená zmluvou o postúpení.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Podaním zo dňa 30.10.2012 žalobca zobral späť žalobu voči žalovaným v 1. a 3. rade bez uvedenia dôvodu, pričom žalovaní so späťvzatím súhlasili. Preto súd prvého stupňa konanie v rozsahu späťvzatia zastavil.

Žalovaná v 2. rade a vedľajší účastník na strane žalovaných v priebehu súdneho konania vzniesli námietku premlčania voči uplatnenej pohľadávke, úlohou súdu bolo preto sa so vznesenou námietkou vysporiadať.

Z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 04.11.2009 súd prvého stupňa zistil, že ku dňu 04.11.2009 boli žalovaní už 1264 dní v omeškaní s úhradou predmetnej pohľadávky.

Vychádzajúc z uvedeného zistenia súd prvého stupňa konštatoval, že ku dňu postúpenia už uplynula trojročná premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné na daný právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy aplikovať, teda pohľadáva bola v tom čase už premlčaná.

Uvedené je zrejme aj zo žalobcom predloženého prehľadu transakcií na úverovom účte, z ktorého je zrejme, že žalovaní spočiatku pravidelne uhrádzali splátky, neskôr už úhrady neboli pravidelné, pričom posledná splátka od žalovaných je evidovaná dňa 25.09.2006 v sume 1630,00 Sk.

Všeobecná 3-ročná premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Možnosť vykonať právo po prvý raz ako začiatok plynutia premlčacej doby nastáva v momente, keď je právo žalovateľné. Zákon určuje objektívne stanovený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý nezávisí od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený subjekt vedel alebo nevedel o svojom práve. Všeobecná 3-ročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý je odvodený od slova „mohlo“ a nie od slova „mohol“. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve (pozri R 1/1998).

Súd prvého stupňa v danej súvislosti poukázal na súdnu prax (R 28/1984) podľa ktorej, ak veriteľ môže vyvolať splatnosť dlhu sám, potom môže svoje právo i vykonávať. Z toho dôvodu súdna prax vyvodzuje, že prvá objektívna možnosť vykonania práva je okamihom, keď veriteľ mohol najskôr o splnenie požiadať.

Podľa Článku 7., bod 7.6.1. VOP, ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania zo strany klienta alebo, ak je klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré tvoria viac ako 10 dní, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požiadať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti.

Z uvedeného vyplýva, že pôvodný veriteľ bol oprávnený zosplatiť úver už v prípade, že žalovaní boli v omeškaní so splatením jednej splátky viac ako 10 dní, pričom z predloženého prehľadu transakcií na úverovom účte žalovaných je zrejme, že dňa 05.10.2006 už žalovaní boli v omeškaní minimálne s jednou splátkou dlhšie ako 10 dní a predchodca žalobcu bol oprávnený vykonať svoje právo a zosplatiť celý úver.

V danom prípade, aj keby údaj o počte dní omeškania v prílohe č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 04.11.2009 absentoval, bolo by možné stanoviť začiatok plynutia premlčacej doby už ku dňu, kedy bol žalobca oprávnený zosplatiť celý dlh.

Súd však vychádzal z informácie o počte dní omeškania uvedenej v prílohe č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 04.11.2009. Premlčacia doba začala plynúť najneskôr 1264 dní spätne ku dňu postúpenia, preto dňa 04.11.2009 už bola trojročná premlčacia doba uplynutá a celá pohľadávka žalobcu voči žalovaným bola premlčaná.

Keďže žaloba bola žalobcom podaná až po uplynutí premlčacej doby dňa 02.07.2012, súd žalobu žalobcu voči žalovanej v 2. rade, ktorá dôvodne vzniesla námietku premlčania, zamietol.

Prvostupňový súd ďalej konštatoval, že pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka, na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení §§ 52 až 54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Žalobca si svoj nárok v konaní uplatňuje proti žalovanej v 2. rade aj z titulu toho, že s ňou uzatvoril Dohodu o splátkovom kalendári a uznaní dlhu a z toho, že žalovaná v tomto dokumente prehlásila, že má vedomosť o premlčaní dlhu a o jeho následkoch.

Premlčanie je kvalifikované plynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou premlčania. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Uplynutím premlčacej doby právo nezaniká, iba sa oslabuje. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje nároky a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti.

Právny vzťah medzi účastníkmi konania je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy a na tento je potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je potrebné aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu a teda aj na právny úkon uznania dlhu žalovanou.

Dohodu o splátkovom kalendári a uznaní dlhu je potrebné považovať za dodatok k predbežne formulovanej štandardnej zmluve, teda k spotrebiteľskej zmluve, z ktorej žalobca odvodzuje svoj právny nárok. Právny režim predbežne formulovanej štandardnej zmluvy definovaný v čl. 3 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, teda nevyhnutne musí dopadať aj na predmetnú dohodu.

Dohoda o uznaní dlhu musí zodpovedať všetkým náležitostiam platného právneho úkonu, najmä musí byť určitá a zrozumiteľná. V prípade ak takouto dohodou dlžník uznáva premlčaný dlh, takéto uznanie zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania iba vtedy, ak dlžník, ktorý dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či už pre omyl skutkový alebo pre omyl právny, nemá jeho uznanie uvedené právne účinky. Dlžník sa i tu môže brániť námietkou, že dlh nevznikol, alebo že v čase uznania neexistoval.

Z vykonaného dokazovania, a to z Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku nepochybne vyplýva, že záväzok žalovaná v 2. rade uznala dňa 23.04.2010. Ako už bolo uvedené vyššie, pohľadávka žalobcu bola premlčaná už ku dňu postúpenia 04.11.2009. Žalovaná tak podpísala dohodu o uznaní až po uplynutí premlčacej doby, teda uznala už premlčaný dlh.

V zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka je uznanie premlčaného dlhu podmienené vedomosťou dlžníka o jeho premlčaní, a táto vedomosť je nevyhnutná pre právne účinné uznanie dlhu a vznik právnych následkov uznania.

Samotné uznanie záväzku sa v predmetnej dohode nachádza v bode 2., ale prehlásenie o vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch sa nachádza v bode 3. označenom ako Forma splatenia záväzku, a to

až v posledných ustanoveniach. V danom prípade totiž ide o predformulovaný obsah dohody. Samotné uznanie dlhu je spojené s dohodou o uzavretí splátkového kalendára, pričom je možné mať pochybnosti o tom, že dlžník si bol vedomý dôsledkov uznania dlhu, najmä predĺženia premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Aj z výpovede žalovanej v 2. rade vyplýva, že zamestnanec žalobcu jej nijako nevysvetľoval obsah dohody, prípadne či sa jedná o premlčanú pohľadávku, alebo nie. Uviedol iba, že dlhuje peniaze a má podpísať splátkový kalendár. Zamestnanec žalobcu navyše sám vyhľadával dlžníka za účelom podpisu dohody, teda iniciatíva k uzatvoreniu takejto dohody nevychádzala od spotrebiteľa. Spotrebiteľ, ktorému išlo najmä o to, aby mohol uhradiť dlh v splátkach, keďže sociálna situácia mu nedovoľovala uhradiť dlh naraz, musel podpísať celý formulár, pričom je zrejmé aj z výpovede žalovanej, že význam obsahu formulára, ktorý podpísala, jej nebol zrejmý.

Vzhľadom na takto predformulovaný obsah a okolnosti podpisu dohody možno mať vážne pochybnosti aj o tom, že ide o skutočný prejav vôle žalovanej v 2. rade uznať dlh a nejde iba o vôľu uzavrieť dohodu o splátkach so žalobcom.

V zmysle § 558 možno uznať aj premlčaný dlh za predpokladu, že ten, kto dlh uznal, o tomto premlčaní vedel. Také uznanie zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania len vtedy, keď dlžník, ktorý dlh uznal, vedel o premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či pre skutkový alebo pre právny omyl, napr. preto, že nepoznal ustanovenia zákona o premlčaní, nemá jeho uznania spomenuté právne následky.

Vzhľadom na vyššie uvedené ako aj na výpoveď žalovanej o tom, že nebola poučená o tom, že pohľadávka, ktorú má uznať, bola v čase podpisu premlčaná, súd dospel k záveru, že prehlásenie žalovanej o vedomosti premlčania dlhu a jeho následkoch tak, ako bolo vykonané v Dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 23.04.2010 nezakladá právny následok uznania premlčaného dlhu tak, ako to vyžaduje citované ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka.

Postup žalobcu je v rozpore s dobrými mravmi, pretože podpisom takejto formulárovej dohody žalovaná ako spotrebiteľ zhoršila svoje zmluvné postavenie dohodnuté v pôvodnej zmluve v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Je nelogické, aby spotrebiteľ, ak by mal vedomosť o stave veci, mal záujem na uznaní záväzku a predĺžení premlčacej doby. Ide o znevýhodnenie spotrebiteľa výlučne v prospech dodávateľa predložením vopred pripraveného tlačiva na podpis spotrebiteľovi.

Uznanie záväzku žalovanou bolo vykonané na predtlačí žalobcu, pričom listina bola označená ako Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktoré označenie môže u bežného občana - spotrebiteľa s minimálnym právnym vedomím za určitých okolností, keď je zo strany veriteľa, resp. jeho právneho nástupcu či už písomne alebo ústne, telefonicky či iným spôsobom, upozorňovaný, keď nie až zastrešovaný, možným súdnym konaním a následnou exekúciou, priviesť k rozhodnutiu uzavrieť takúto dohodu o splátkovom kalendári v snahe zabrániť jeho postihu a urovnať svoje záväzky voči druhej strane. V ďalšom si však možno často ani neuvedomuje, aké ďalšie prehlásenia podpísal, prípadne k akým ďalším povinnostiam alebo sankciám sa zaviazal, navyše keď samotná dohoda je vypísaná vo všetkých bodoch zástupcom druhej strany.

Súd preto predmetnú spotrebiteľskú vec podrobil aj z pohľadu súdnej kontroly nekalých obchodných praktík, pričom konštatoval, že inštitút nekalej obchodnej praktiky je zákonným termínom, ktorý nie je možné prehliadať ani v rovine súkromného práva.

V prípade, že žalobca uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky, súd môže odmietnuť poskytnúť ochranu takto uplatnenému právu. Ak sa právo uplatňuje po použití nekalej obchodnej praktiky, ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Konaním v rozpore s dobrými mravmi na účely zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z. z. (účinný v čase podpisu dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku) sa rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zvytými tradíciami, a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia

z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej dohody (§ 4 ods. 8 zák. o ochrane spotrebiteľa).

U iných praktík ako sú taxatívne uvedené v prílohe č. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa je pre záver o nekalosti dôležitá existencia nižšie uvedených aspektov.

Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov (§ 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa).

Odbornou starostlivosťou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti (§ 2 písm. u) zákona o ochrane spotrebiteľa).

Podstatným narušením ekonomického správania spotrebiteľa sa rozumie využitie obchodnej praktiky na značné obmedzenie schopnosti spotrebiteľa urobiť rozhodnutie, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobil (§ 2 písm. r) zákona o ochrane spotrebiteľa).

Zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 23.04.2010, ktorú podpísala žalovaná v 2. rade, súd hodnotí ako nekalú obchodnú praktiku, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu, a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa.

Uznanie dlhu žalovanou, súd považuje za právne neúčinné, pretože žalovaná nemala vedomosť o následkoch uznania dlhu, ktoré je zakomponované do Dohody o uzavretí splátkového kalendára, pričom je možné mať pochybnosti o tom, že ide o skutočný prejav vôle žalovanej uznať dlh a nejde iba o vôľu uzavrieť dohodu o splátkach so žalobcom.

Z uvedeného je zrejmé, že pri dostatku informácií by žalovaná uvedenú dohodu spojenú s uznaním dlhu nepodpísala.

Žalobca v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti žalovanú nepoučil o následkoch podpisu dohody a uznania. Sám iniciatívne vyhľadal žalovanú, pričom žalovaná v dobrej viere a snahe uhradiť dlh v splátkach podpísala formulár, obsah ktorého jej nebol úplne zrejmý. Žalovanú vyhľadal v mieste jej trvalého bydliska, ako to vyplynulo z výpovede žalovanej. V dôsledku takéhoto konania mohla byť žalovaná konfrontovaná rodinnými príslušníkmi alebo aj blízkymi spolubývajúcimi a aj pôsobenie tohto prostredia mohlo ovplyvniť žalovanú v jej správaní, výsledkom ktorého bolo podpísanie formulárovej predtlačky uznania dlhu a uzatvorenia splátkového kalendára s cieľom čo najskoršieho odchodu pracovníka žalobcu a nevyvolávania akýchkoľvek domnienok v súvislosti s jeho zotrvaním v domácom prostredí žalovanej, ktorý úkon pod vplyvom uvedených faktorov mohol byť žalovanou vykonaný bez náležitého oboznámenia sa s jednotlivými ustanoveniami dohody, a tak v konečnom dôsledku k jej zaviazaniu sa k ďalším povinnostiam a súčasne vyvolaniu právnych následkov vyplývajúcich z príslušných právnych predpisov, ako je napr. predĺženie premlčacej doby na uplatnenie práva žalobcu, o ktorých žalovaná nemala vedomosť.

Zo samotného znenia Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je zrejmé, že sa jedná o formulárový dokument, ktorý má zdanlivo pôsobiť ako ústupok žalovanej strane vo forme povolenia splátok dlhu, ale jeho skrytým cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie žalobného nároku.

Zo samotného textu predmetnej dohody vyplýva, že ide o formulár, ktorý žalobca používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov a údaje o dlžníkoch sú následne do formulára dopisované rukou. Ak

dlužník podpisuje takúto dohodu, nerobí to z dôvodu, aby uznal svoj záväzok, ale aby dosiahol možnosť uhrádzať svoj dlh v splátkach. Uznanie záväzku je cieľ sledovaný žalobcom, nie však žalovanou ako spotrebiteľom, ktorý obsah formulára nemôže nijako ovplyvniť.

Celé toto konanie vrátane zabezpečenia uznania záväzku možno potom hodnotiť ako konanie prinajmenšom špekulatívne s cieľom zabezpečenia exekučného titulu a následného vedenia exekúcie voči žalovanej na pohľadávku, ktorá síce je tvorená dlžnou istinou ku dňu postúpenia, no príslušenstvom pohľadávky spočívajúcom jednak v úrokoch z omeškania za niekoľko rokov omeškania, ako aj v trovách konania, a to najmä trovách právneho zastúpenia, ktorá suma môže v konečnom dôsledku niekoľkonásobne prevýšiť dlžnú sumu, ktorú v konečnom dôsledku bude musieť žalovaná uhradiť.

Formulárový charakter a celkovú zmätočnosť celej dohody podčiarkuje aj fakt, že žalovaná v 2. rade ju podpísala ako osoba prístupujúca k záväzku podľa § 533 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom sama bola dlužníkom zo spotrebiteľskej zmluvy v danom právnom vzťahu.

Ak by žalobca postupoval s odbornou starostlivosťou, nepoužil by jeden formulár, ktorý obsahuje dohodu o splátkach ako dvojstranný právny úkon, zároveň uznanie dlhu ako jednostranný právny úkon a prípadne ešte aj prístupenie k záväzku podľa § 533 OZ. Takto vytvorený formulár pôsobí na spotrebiteľa prinajmenšom máťuco, pričom možno predpokladať, že práve to je jeho účelom.

Ide o nekalú praktiku zo strany žalobcu, ak pri dohodách o uzavretí splátkového kalendára navádza vo formulároch dlužníka k uznaniu premlčaného dlhu. Naviac vyhlásenie o tom, že ide o premlčaný dlh a rovnako o jeho následkoch bolo žalobcom dopredu pripraveným textom v podobe formulára, ktorý bol vytlačený drobným písmom. Text vyhlásenia o premlčanom dlhu splyva a stráca sa v ďalšom texte formulára, čo spôsobuje, že bežný priemerne informovaný spotrebiteľ si ho nemusí všimnúť, prehliadne ho a neprečíta si ho. Aj v prípade, že by uvedený text prečítal a nemá právnické vzdelanie, ťažko možno predpokladať, že by si mohol byť vedomý právnych dôsledkov uznania dlhu, najmä predĺženia premlčacej doby.

Keďže súd zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 23.04.2010 vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku, lebo pri uzavretí predmetnej dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti a čestnosti, tak ako sa nimi súd zaoberal a uviedol vyššie a ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, teda absolútne neplatný, súd neposkytol ochranu takto uplatnenému právu.

Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania a ako už bolo uvedené vyššie, žalobcom uplatnená pohľadávka bola splatná už ku dňu postúpenia pohľadávky dňa 04.11.2009.

Žalobca podal žalobu na súde dňa 02.07.2012, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Námitka premlčania tak bola vznesená dôvodne, preto súdu neostávalo iné, ako žalobu žalobcu proti žalovanej v 2. rade zamietnuť.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa tak, že čo sa týka vzťahu žalobca žalovaní v 1. a 3. rade, rozhodol o trovách konania podľa § 146 ods. 2 OSP.

Pretože žalobca zobral návrh na začatie konania späť v celom rozsahu bez udania dôvodu, zavinil tým z procesného hľadiska, že konanie muselo byť zastavené. Žalovaným v 1. a 3. rade tak vznikol nárok na plnú náhradu trov konania. Žalovaný v 3. rade trovy konania nežiadal priznať, preto mu súd ich náhradu nepriznal. Žalovaný v 1. rade žiadal priznať náhradu trov konania pozostávajúcu z cestovného z G. do Vranova nad Topľou a späť, pričom predložil cestovný lístok za jednu cestu v cene 1,- Eur. Súd mu preto priznal náhradu trov konania za cestu z G. do Vranova nad Topľou a späť v sume 2,- Eur.

Pokiaľ ide o vzťah medzi žalobcom a žalovanou v 2. rade, súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP. Žalovaná v 2. rade, ktorá bola vo veci plne úspešná, si žiadne trovy konania neuplatnila, preto jej súd náhradu trov nepriznal.

Súd priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi ako účastníkovi, ktorý sa konania zúčastnil na strane žalovaných, ktorí mali vo veci plný úspech, resp. im vznikol nárok na náhradu trov. Právny

zástupca vedľajšieho účastníka si vyčíslil trovy právneho zastúpenia celkovo v sume 476,40 Eur za dva úkony právnej služby po 190,87 Eur - prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie zo dňa 15.11.2012 podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), b) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, za režijné paušály v sume 2x7,63 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. a DPH v sume 79,40 Eur podľa § 18 ods. 3 cit. vyhl. Uvedené vyčíslenie súd považoval za správne, preto priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných trovy konania v sume 476,40 Eur.

Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku o zamietnutí žaloby proti žalovanej v 2. rade a proti výroku o povinnosti žalobcu uhradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca.

V odvolaní citoval ustanovenia §§ 101 ods. 1 a 558 Občianskeho zákonníka a uviedol, že dňa 23.04.2011 žalovaná v 2. rade podpísala Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, prostredníctvom ktorej uznala svoj záväzok voči žalobcovi vzniknutý zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 462195877 uzavretej dňa 25.09.2003 so Slovenskou sporiteľňou a.s. vo výške 3.394,72 Eur s prísl., čo do dôvodu a výšky a zaviazala sa splatiť svoj záväzok. Predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka. Má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prisľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Zároveň žalovaná v 2. rade potvrdila vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch s tým spojených. Žalobca poukazuje na čl. 3 bod 3.1 Dohody, v ktorej je jednoznačne, zrozumiteľne a jasne uvedené, že osoby uvedené v bode 1.2 a, alebo 1.3 tejto Dohody vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch.

Obsahom Dohody je uznanie dlhu zo strany žalovanej v 2. rade ako právny inštitút zakotvený v Občianskom zákonníku, pričom právnym následkom uznania práva, ktorý nastáva priamo zo zákona, je prerušenie plynutia premlčacej doby. Doba, ktorá dovtedy uplynula sa stáva právne bezvýznamnou a začne plynúť nová 10 ročná premlčacia doba. Občiansky zákonník nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 OZ, čo potvrdzujú aj odlišné právne dôsledky, ktoré s nimi zákon spája. K prerušeniu plynutia pôvodnej premlčacej doby a začatiu plynutia novej 10 ročnej premlčacej doby dochádza bez ohľadu na to, čo dlžník v čase uznania o premlčaní vedel. Podpísaním Dohody došlo k začatiu plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby, preto sa žalovaná v 2. rade nemôže brániť námietkou premlčania. Tým, že žalovaná podpísala Dohodu, prejavila svoju vôľu záväzok splniť, čo je zároveň v jej záujme, pretože po jeho splatení nebude figurovať v databázach neplatičov, čím sa môže v budúcnosti zlepšiť jej postavenie pri žiadosti o úver. Predmetná Dohoda neobsahuje žiadne zložité ani zavádzajúce právne formulácie a obsah nie je taký rozsiahly, aby sa s ním žalovaná nemala možnosť oboznámiť. Dohodu podpísala žalovaná vo svojom bydlisku a mala možnosť si ju v pokoji prečítať a v prípade záujmu podpísať. Išlo o prejav slobodnej vôle žalovanej, ktorá si je vedomá svojho záväzku uzavrieť so žalobcom predmetnú Dohodu a svoj záväzok splniť v splátkach. V Dohode nie je určená výška splátok, lebo žalovaná ich žiadala v neprímerane nízkych splátkach v porovnaní s výškou istiny. Takáto forma dohody nie je ničím neobvyklým a nie je možné ju hodnotiť ako nekalú obchodnú prax. Žalovaná sa rozhodla Dohodu podpísať a uhrádzať pohľadávku v splátkach. Svoje postavenie v čase podpisu Dohody si nijako nezhoršila. Spôsob vyhodnotenia predložených dôkazov súdom je zarážajúci, kedy súd neprihliadol na jednoznačný dôkaz, že žalovaná v 2. rade sa dohodla s veriteľom na splátkach a zároveň uznala svoj záväzok voči žalobcovi. Takéto vyhodnotenie listinných dôkazov je bezbrehou a ničím neodôvodnenou ochranou žalovanej a porušením zásady rovnosti účastníkov konania. Aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a nemožno ju chápať ako ochranu ľahkomyselnosti a nezodpovednosti spotrebiteľa. Neplatnosť, resp. neprijateľnosť Dohody nemohla byť spôsobená samotnou nevedomosťou spotrebiteľa o právnych následkoch uznania práva v zmysle § 110 a uznania dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka. Konanie žalovanej nemožno považovať za morálne a čestné a je absurdné, aby takémuto konaniu bola poskytnutá ochrana.

Žalobca v odvolaní ďalej namietal, že súd vychádzal z nepreukázaných skutočností, keď v konaní nebolo preukázané, že právny predchodca žalobcu - postupca a rovnako ani žalobca ukončili záväzkovo - právny vzťah uzavretý medzi postupcom a žalovanou. Preto súd ani nemohol mať ukončenie zmluvy a splatnosť pohľadávky za preukázané, preto mal nárok žalobcu posudzovať s poukazom na ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka, keďže zo zmluvy je nesporné, že zmluvné strany sa dohodli na plnení v splátkach. Dohoda bola podpísaná dňa 23.04.2010 a konečná splatnosť splátkového úveru

bola dohodnutá na deň 20.09.2011. Súd mal aplikovať ustanovenie § 103 OZ a priznať žalobcovi prinajmenšom splátky, ktoré v čase uznania a podpisu Dohody premlčané neboli, počnúc splátkou splatnou ku 20.05.2007. Aj keby súd nezohľadnil Dohodu, rovnako ani ku dňu podania žaloby neboli premlčané všetky splátky. Žalobca nesúhlasí so zamietnutím žaloby z dôvodu premlčania v plnom rozsahu, keďže záväzok, ktorý žalovaná uznala, v čase podpisu Dohody premlčaný nebol.

Žalovaná v 2. rade po tom, čo sa oboznámila s obsahom Dohody, svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznala a vyjadrila svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky.

Odvolať žalobcu smerovalo aj proti výroku o povinnosti uhradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi.

Žalobca v odvolaní uviedol, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie a združenie má možnosť využiť aj určenú podporu ministerstva.

Podľa žalobcu úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktorý bude v danej oblasti materiálne a personálne vybavený a odborne kompetentný. Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu oznámením o vstupe do konania. Nemá žiadnu vedomosť o prejednávanej veci a len z označenia účastníkov usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Trovy združenia nie sú účelne vynaložené a združenie žalovaných v konaní nezastupuje.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok v ním napadnutej časti zmenil tak, že vyhovie žalobe voči žalovanej v 2. rade v plnom rozsahu, resp. aby odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania celkom vo výške 229,07 Eur.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril vedľajší účastník. Vo vyjadrení uviedol, že čo sa týka odvolacích námietok zameraných proti vedľajšiemu účastníkovi a proti priznaniu trov konania a ich výšky, podľa ust. § 93 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva ako účastník, koná však iba sám za seba.

Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že aj keby súd nezohľadnil Dohodu o uznaní záväzku, rovnako ani ku dňu podania žaloby by neboli premlčané všetky splátky, žalobca si sám svojím konaním odporuje, pokiaľ vzal žalobu voči žalovaným, ktorých podpisom na Dohode o uznaní záväzku nedisponoval. Ak by bola žaloba dôvodná, aj po vedľajším účastníkom vznesenej námietke premlčania by žalobca k tomuto kroku nepristúpil. Žalobca sa vo svojom odvolaní stavia do pozície obete a rozhodnutie súdu napáda pojmami, vedľajší účastník nie je na pochybách, že žalobca má vedomosť o rozhodovacej praxi Súdného dvora EÚ a vyšších súdov vyspelých členských štátov EÚ a napriek tomu sa snaží sám seba vykresliť ako slabšiu stranu. Masové uplatňovanie premlčaných pohľadávok v státisícoch prípadov na súdoch SR za účelom nárastu úrokov a trov právneho zastúpenia a spoliehanie sa na to, že priemerný spotrebiteľ nepozná pojem premlčania, nie je možné podporiť kladným rozhodnutím. Nikto nenúti žalobcu 99 % svojich pohľadávok uplatňovať na súde až po uplynutí premlčacej doby. Je to rozhodnutie samotného žalobcu, z čoho plynú také dôsledky, ako v tomto konaní. Tri roky sú dostatočnou dobou na platné uzavretie splátkového kalendára a následné prípadné uplatnenie nároku na súde. Zo strany žalobcu ide pri uzatváraní Dohody o nekalú obchodnú prax, kedy pod zámenkou splátok jediným cieľom žalobcu je dosiahnuť predĺženie premlčacej doby. Tým si žalobca zabezpečuje vymožitelnosť pohľadávky na súde, navyše sa s tým snaží spotrebiteľa sankcionovať neúmernými úrokmi z omeškania, ktoré sa za čas presahujúci zákonnú premlčaciu dobu značne navyšujú. Dohoda má pre žalobcu jedinou hodnotu, a to uznanie záväzku spotrebiteľom.

Vo vzťahu k námietkam žalobcu k trovám Združenia vedľajší účastník vo vyjadrení uviedol, že právo na zástupcu má z rovnakých dôvodov, z akých ho má žalobca. Aj keď je združením na ochranu spotrebiteľa a s aplikáciou spotrebiteľského práva na súdoch sa bez pomoci nezaobíde. Žalobca vyvíja enormné úsilie na to, aby presvedčil súd o neúčelnosti právneho zastúpenia združenia napriek faktu, že všetky

výtky žalobcu sa vzťahujú práve na neho samotného. Pokiaľ ide o podporu ministerstva, táto je vo výške 4.000,- Eur, ktorá nepostačuje ani na poštovné výdavky. Vstup združenia do konania bol účelný.

Na základe uvedeného vedľajší účastník žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a priznal vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 238,42 Eur.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci kompetencií podľa § 10 ods. 1 O. s. p. na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 214 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 22.01.2015 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Vo vzťahu k napadnutým výrokom rozsudku odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi tam uvedenými a k odvolacím námietkam žalobcu na doplnenie konštatuje:

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré a) je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lesť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

V zmysle § 23a ods. 1. a 2. zákona o ochrane spotrebiteľa, typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Typová zmluva nesmie obsahovať

a) neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä

1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku alebo poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby,

2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu;

b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.4.2004, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 100 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 111 Občianskeho zákonníka, zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Podľa 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Odvolací súd zo spisu zistil, že žalobca sa žalobou podanou na prvostupňový súd dňa 02.07.2012 domáhal voči žalovaným zaplata sumy 5.338,70 Eur spolu s vyčísleným úrokom z omeškania v sume 75,43 Eur a úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 3.154,72 Eur od 21.12.2011 do zaplata a náhrady trov konania.

Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 04.11.2009 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s., a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovaným.

Postupca a žalovaní v 1. a 2. rade uzatvorili dňa 25.09.2003 Zmluvu č. 462195877, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov.

Na základe uvedenej Zmluvy Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla žalovaným v 1. a 2. rade peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v Zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach.

Žalovaný v 3. rade prevzal na seba ručiteľský záväzok.

Žalobca v žalobe uviedol, že vzhľadom na to, že žalovaní v 1. a 2. rade neplnili v stanovených termínoch splátky, čím porušili svoju povinnosť podľa Zmluvy, postupca odstúpil od Zmluvy a vyzval žalovaných na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 5.638,70 Eur (169 871,48 Sk), ktorá pozostávala z istiny 3.454,72 Eur (104 076,89 Sk), riadneho úroku 342,31 Eur (10 312,43 Sk), úroku z omeškania 1.841,67 Eur (55 482,15 Sk) a ostatného príslušenstva 0,00 Eur (0,00 Sk) v súlade s prílohou k zmluve o postúpení, kde postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaná W. L. uznala vyššie uvedený záväzok v Dohode o uznaní záväzku. Žalovaný zároveň uznal aj náklady inkasného konania, ktoré si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje zákonný úrok z omeškania počnúc dňom 21.09.2011, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky, resp. po dni riadnej splatnosti úveru podľa prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. Pokiaľ ešte nenastala riadna splatnosť úveru, žalobca si uplatňuje úrok z omeškania počnúc dňom nasledujúcim po dni doručenia Oznamenia a vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru alebo

splatnosti prvej neuhradenej splátky podľa Dohody o uznaní záväzku. Žalovaní ku dňu spísania žaloby uhradili sumu 220,- Eur. Dlžná suma k uvedenému dňu je vo výške 5.338,70 Eur (160 833,68 Sk), pričom pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 3.154,72 Eur (95 039,09 Sk), z riadneho úroku vo výške 342,31 Eur (10 312,43 Sk), z úroku z omeškania vo výške 1 841,67 Eur (55 482,15 Sk).

K odvolacej námietke žalobcu, že súd prvého stupňa súd vychádzal z nepreukázaných skutočností, keď v konaní nebolo preukázané, že právny predchodca žalobcu - postupca a rovnako ani žalobca ukončili záväzkovo - právny vzťah uzavretý medzi postupcom a žalovanou, preto súd ani nemohol mať ukončenie zmluvy a splatnosť pohľadávky za preukázané, odvolací súd konštatuje:

Je evidentné, že žalobca v priebehu konania zmenil argumentáciu tak, že nedošlo k žiadnej právnej skutočnosti, ktorá by spôsobila vznik práva žiadať od dlžníkov celý dlh naraz.

Odvolací súd poukazuje na skutkové zdôvodnenie žaloby, v ktorej žalobca uviedol, že „odporcovia v 1. a 2. rade neplnili v stanovených termínoch splátky, čím porušili svoju povinnosť podľa zmluvy, postupca odstúpil od zmluvy a vyzval odporcu na úhradu dlžnej sumy“.

Odvolací súd ďalej poukazuje na list právneho zástupcu žalobcu Mgr. Tomáša Kušníra zo dňa 12.6.2012 (č. I. 25 spisu), ktorým právny zástupca oznámil žalovaným O. L. (č. I. 25), W. L. (č. I. 26), U. I. (č. I. 27), že: Dňa - bola pôvodným veriteľom Slovenská sporiteľňa, a.s., bola vyhlásená mimoriadna splatnosť poskytnutého úveru, ktorá skutočnosť Vám bola oznámená. Dlžná pohľadávka predstavuje sumu 5.557,82 Eur (167.434,89 Sk) a vyzval ich na splnenie svojej povinnosti najneskôr do 19.06.2012.

Odvolací súd ďalej konštatuje, že predovšetkým sám žalobca doložil do spisu Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu, ktorá predchádza podaniu žaloby (Dohoda z 23.04.2010; žaloba podaná dňa 02.07.2012).

Z predmetnej Dohody je evidentné, že žalobca žiadne splátky nežiada, ale že dlh je už kapitalizovaný. Tým žalobca potvrdil existenciu právnej skutočnosti, ktorá má za následok vznik práva na jednorazové plnenie. Teda zosplatením vznikol nárok žalobcu na úhradu poskytnutého úveru jednorázovo.

Tiež je evidentné, že až po vstupe vedľajšieho účastníka a namietaní premlčania došlo k argumentačnej zmene na strane žalobcu.

Nemožno prehliadať, že sám žalobca už v minulosti vyhodnotil dlh ako premlčaný (v Dohode: ...majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch“).

V súvislosti s uvedeným odvolací súd konštatuje, že súd vychádza zo zásady contra proferentem v jednote všetkých skutočností v neprospech žalobcu.

Najmenej tri právne skutočnosti vážne spochybnili neskoršiu argumentačnú zmenu žalobcu - tvrdenie o odstúpení od zmluvy v žalobe zo dňa 19.06.2012, kapitalizovaný dlh v Dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 23.04.2010 a tvrdenie o premlčaní dlhu v predmetnej Dohode.

Odvolací súd neuveril tvrdeniu žalobcu, že úver, ktorý je z roku 2003, bol ku dňu podania žaloby čo do splátok nedotknutý.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k žalobe (č. I. 45 spisu) vzniesol námietku premlčania žalobcom uplatneného nároku.

Žalobca písomným podaním z 11.03.2013 (č. I. 93 spisu) reagoval na námietku premlčania uplatnenú vedľajším účastníkom, pričom svoje skutkové zdôvodnenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, či o odstúpení od zmluvy (uvedené v žalobe i v pripojených listinách) nespochybnil.

Okolnosť, že by k odstúpeniu, resp. vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru nedošlo, nespochybnili ani žalovaní.

Vzhľadom na uvedené tvrdenia žalobcu, na listinné dôkazy predložené žalobcom a na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že je potrebné tvrdenia žalobcu považovať za prispôsobovanie sa žalobcu dôkaznej situácii.

V prospech vyššie uvedeného záveru svedčia aj pokusy o zmier, doručované právnym zástupcom žalobcu žalovaným, v ktorých je uvedené, že skutočnosť o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bola žalovaným oznámená.

Aj bez ohľadu na ostatné listinné dôkazy (Pokusy o zmier doručované žalovaným v 1. až 3. rade) námietka žalobcu, že žaloby sú generované elektronicky, v dôsledku čoho došlo k chybe, nemôže byť posudzovaná v prospech žalobcu vychádzajúc z princípu zmeny interpretácie, tzv. princípu contra proferentem, v zmysle ktorého pri formulovaní obsahu zmluvy by nikto nemal mať úžitok z vlastného pochybenia.

Preto pri aplikácii ust. § 153 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku nebol dôvod na pochybnosti o tvrdení žalobcu, že v danom prípade zo strany predchodcu žalobcu došlo k ukončeniu záväzkovo - právneho vzťahu.

Príloha č. 1 zmluvy o postúpení pohľadávok (č. l. 24 spisu) jednoznačne postačuje pre záver, že k 04.11.2009 (k dátumu postúpenia pohľadávky na žalobcu) bol žalovaný v 1. rade (a teda aj žalovaný v 2. a 3. rade) v meškaní s plnením svojich povinností dlžníka z úverovej zmluvy v dĺžke výške 1264 dní, čo je viac ako 3 roky.

Ustanovenia čl. 7.6.1 Všeobecných obchodných podmienok (č. l. 10 spisu) zakladajú oprávnenie banky vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru alebo vypovedať zmluvu o úvere alebo od nej odstúpiť, ak je klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré trvá viac ako 10 dní.

Ak sám žalobca tvrdil v žalobe, že došlo k odstúpeniu od zmluvy a zmluvne upravené ustanovenia pojaté do VOP takéto právo banky dávali už pri meškaní čo i len s jednou splátkou, je vysoko pravdepodobné až hraničiace s istotou, že k úkonu banky o odstúpení od zmluvy došlo, a to už v roku 2006.

Okolnosť, že došlo k premlčaniu pohľadávky žalobcu vyplýva aj zo samotnej Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, kde sám žalobca vo formulárovej zmluve uvádza, že dlžník má vedomosť o tom, že dlh je premlčaný (čl. 3, bod 3.1. posledná veta)

Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu týkajúcim sa Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 23.04.2010 odvolací súd konštatuje nedôvodnosť námietok žalobcu.

Vo vzťahu k tejto Dohode odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na náležité odôvodnenie a posúdenie predmetnej Dohody súdom prvého stupňa a len na doplnenie konštatuje:

Uznanie záväzku žalovanou v 2. rade bolo vykonané na predtlačí žalobcu, pričom listina bola označená ako Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktoré označenie môže u bežného občana - spotrebiteľa s minimálnym právnym vedomím za určitých okolností, keď je zo strany veriteľa, resp. jeho právneho nástupca či už písomne alebo ústne, telefonicky či iným spôsobom, upozorňovaný, keď nie až zastrešovaný možným súdnym konaním a následnou exekúciou, priviesť k rozhodnutiu uzavrieť takúto dohodu o splátkovom kalendári v snahe zabrániť jeho postihu a urovnať svoje záväzky voči druhej strane. V ďalšom si však možno často ani neuvedomuje, aké ďalšie prehlásenia podpísal, prípadne k akým ďalším povinnostiam alebo sankciám sa zaviazal, navyše keď samotná dohoda je vypísaná vo všetkých bodoch zástupcom druhej strany.

Samotné uznanie záväzku sa v predmetnej dohode nachádza v bode 2., ale prehlásenie o vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch sa nachádza v bode 3. označenom ako Forma splatenia záväzku, a to až v poslednej vete.

V danom prípade totiž ide o predformulovaný obsah dohody. Samotné uznanie dlhu je spojené s dohodou o uzavretí splátkového kalendára, pričom je možné mať pochybnosti o tom, že dlžník si bol

vedomý dôsledkov uznania dlhu, najmä predĺženia premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Aj z výpovede žalovanej na pojednávaní dňa 04.04.2013 vyplýva, že za ňou prišiel jeden pán pred niekoľkými rokmi, tento jej nijako nevysvetľoval žalovanej obsah dohody, len sa dotazoval, či plní splátky a predložil jej papier, aby podpísala, že všetko bude v poriadku, hoci mu žalovaná uviedla, že splácajú. Dotyčný pán jej nedal papier ani prečítať a ani jej nenechal kópiu, len jej povedal, aby podpísala a všetko bude v poriadku. Žalovaná papier podpísala bez toho, aby ho čítala alebo aby jej dotyčný niečo bližšie ozrejmoval, pretože tvrdil, že s tým bude mať pokoj.

Z uvedenej výpovede žalovanej nevyplýva, že by mala vedomosť o tom, či sa v danom prípade jedná o premlčanú pohľadávku, alebo nie. Zamestnanec žalobcu navyše sám vyhľadal žalovanú za účelom podpisu dohody, teda iniciatíva k uzatvoreniu takejto dohody nevychádzala od spotrebiteľa. Spotrebiteľ musel podpísať celý formulár, pričom je zrejmé aj z výpovede žalovanej, že význam obsahu formulára, ktorý podpísala, jej nebol zrejmý.

Vzhľadom na takto predformulovaný obsah a okolnosti podpisu dohody možno mať vážne pochybnosti aj o tom, že ide o skutočný prejav vôle žalovanej uznať dlh a nejde iba o vôľu uzavrieť dohodu o splátkach so žalobcom.

Vzhľadom na vyššie uvedené ako aj na výpoveď žalovanej, že predmetnú dohodu iba podpísala a neprečítala si ju a neboli jej známe ani následky takéhoto jej kroku, možno dospieť k záveru, že prehlásenie žalovanej o vedomosti o následkoch uznania záväzku tak, ako bolo vykonané v dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 23.04.2010 nezakladá právny následok uznania dlhu a takúto dohodu je potrebné považovať za neplatnú.

Na základe uvedeného súd prvého stupňa dospel k správne právne záveru, že pohľadávka žalobu bola splatná už ku dňu postúpenia pohľadávky dňa 04.11.2009 a keďže žalobca podal žalobu na súd dňa 02.07.2012, pričom žalovaná v 2. rade aj vedľajší účastník vzniesli námietku premlčania a súd tento ich úkon, tak ako je uvedené vyššie, považoval za účinné dovolanie sa premlčania, na základe tejto skutočnosti súd prvého stupňa správne postupoval, pokiaľ žalobu žalobcu voči žalovanej v 2. rade zamietol.

Vo vzťahu k výroku o povinnosti žalobcu uhradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania, odvolací súd konštatuje, že správne rozhodnutiu o veci samej zodpovedá aj správne rozhodnutie o trovách konania.

Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníka súd rozhodne len na návrh. V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 2, 3, 4 zákona č. 99/1963 Zb. O. s. p. v znení zmien a doplnkov).

Z uvedeného vyplýva, že vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove, vystupoval v konaní ako vedľajší účastník na strane žalovaných a v súvislosti s konaním si uplatnil náhradu jemu vzniknutých trov, a to na právnom zastúpení. Žalobca proti vstupu uvedeného vedľajšieho účastníka do konania nenamietal.

Trovy konania si uplatnil žalovaný v 2. rade a trovy konania si vyčíslil aj vedľajší účastník.

Vzhľadom na výsledok konania má vedľajší účastník v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku nárok na náhradu trov konania.

K odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd konštatuje, že nie je možné odoprieť vedľajšiemu účastníkovi právo dať sa zastúpiť advokátom.

Vo svetle uvedeného nemôžu obstať argumenty žalobcu a ním uvedené námietky nemôžu byť dôvodom na porušenie práva garantovaného v článku 47 ods. 2 Ústavy SR, dať sa v súdnom konaní zastúpiť advokátom.

Vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, čo je zrejmé z ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohol dať zastúpiť zástupcom, a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Náklady s tým spojené sú vždy potrebné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom.

Preto odvolací súd rozsudok v súlade s ustanovením § 219 Občianskeho súdneho poriadku ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. V odvolacom konaní neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní úspešná žalovaná v 2. rade si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila a ani jej žiadne preukázateľné trovy konania nevznikli.

V odvolacom konaní úspešný vedľajší účastník má právo na náhradu trov odvolacieho konania. Preto mu odvolací súd priznal trovy odvolacieho konania celkom vo výške 238,42 Eur, pozostávajúcich z odmeny za úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu vo výške 190,87 Eur (§ 13a ods. 1 písm. c) vyhl. č. 655/2004 Z. z. + 1 x režijný paušál vo výške 7,81 Eur + 20 % DPH vo výške 39,74 Eur a na ich náhradu zaviazal v odvolacom konaní neúspešného žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.